

ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΔ ΕΝΟΣ ΦΑΡΜΑΚΟΥ

ΘΑΛΙΔΟΜΙΔΗ,

Η ΟΥΣΙΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΓΕΝΝΗΣΙΝ ΤΕΡΑΤΩΝ

Υπό

Dr. ESCOFFIER-LANBIOTTE

Ἡ ἱστορία ἐνός καταπραϊντικοῦ φαρμάκου, τὸ ὁποῖον κατηγορεῖται σήμερον ὡς προκαλοῦν τὴν γέννησιν χιλιάδων τεράτων, ἀνάγεται εἰς τὸ 1954. Κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο, οἱ χημικοὶ μιᾶς γερμανικῆς ἐπιχειρήσεως ἀπεμόνωσαν οὐσίαν ποῦ ὠνόμασαν θαλιδομίδην καὶ ὑπεγράμμισαν τὰς καταπραϊντικὰς καὶ ὑπνωτικὰς ιδιότητάς της. Κατόπιν τριετῶν πειραμάτων, τὸ νέον φάρμακον ἤρχισε νὰ πωλῆται ἐλευθέρως εἰς ὅλα τὰ φαρμακεία τῆς Δυτικῆς Γερμανίας. Ἐφαίνετο ὅτι εἶχεν εὐρεθῆ τὸ ἰδεώδες καταπραϊντικὸν καὶ ὑπνωτικόν. Ἡ ἔταιρεία ἣ ὁποία τὸ παρήγε δὲν ἐδίστασε νὰ τὸ συνιστᾷ ἐντελῶς ἰδιαίτερος διὰ τὴν καταπραϊνσιν τῶν ἀνησύχων καὶ νευρικῶν παιδιῶν, καὶ εἰδικώτερον τῶν θηλαζόντων βρεφῶν. Οἱ μαιευτήρες, οἱ ὁποῖοι διεπίστωσαν τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν του διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν μικροαδιαθεσιῶν τῶν ἐγκύων κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐγκυμοσύνης, ἤρχισαν νὰ τὸ χορηγοῦν εἰς μεγάλην κλίμακα. Καὶ ἀπὸ τοῦ 1958, τὸ φάρμακον ἐπωλεῖτο εἰς ὁλόκληρον σχεδὸν τὴν Ἑὐρώπην ὑπὸ τὰ ὀνόματα «Κοντεργκάν», «Σοφτερόν», «Ντισταβάλ» ἢ «Κεβαντόν».

Εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, μία ἰατρος, μέλος τῆς πανσχύρου Διευθύνσεως Τροφίμων καὶ Φαρμάκων, ἣ ὁποία δὲν εἶχε πεισθῆ ἀπὸ τὰ ἔγγραφα μὲ τὰ ὁποῖα συνωδεύετο ἡ αἴτησις ἀδείας εἰσαγωγῆς τῆς θαλιδομίδης εἰς τὴν ἀμερικανικὴν ἀγοράν, ἠρονήθη νὰ ἐγκρίνη τὴν πώλησιν τοῦ φαρμάκου καὶ ἐζήτησε συμπληρωματικὰς κλινικὰς πληροφορίας. Ἐν τῷ μεταξύ, κατὰ

τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον ἡ ἔταιρεία ἣ ὁποία παράγει τὴν θαλιδομίδην ἀπέστειλε μῆνυμα εἰς ὁλόκληρον τὸν Κόσμον διὰ τοῦ ὁποῖου ἔδιδε τὴν ἐντολὴν ὅπως ἀποσυρθῆ ἀμέσως ἀπὸ τὴν ἀγοράν τὸ «Κοντεργκάν» καὶ ὅλα τὰ ἄλλα φάρμακα τὰ ὁποῖα περιέχουν θαλιδομίδην. Δι' ἄλλον μηνύματος, τὸ ὁποῖον ἐστάλη προσωπικῶς εἰς τοὺς ἰατροὺς, διηκρινίζετο ὅτι «ἡ θαλιδομίδη δὲν πρέπει νὰ χορηγῆται οὔτε εἰς τὰς ἐγκύους, οὔτε εἰς τὰς γυναῖκας αἱ ὁποῖαι ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ ἐγκυμονήσουν».

* * *

Ἀπὸ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ 1954 μέχρι τῆς σημερινῆς ὑποχωρήσεως, ἐμεσολάβησεν ἕνα δράμα—ἕνα δράμα τοῦ ὁποῖου ἡ ἱστορία εἶναι τραγικῶς διδακτικὴ, διότι δεικνύει τοὺς κινδύνους τοὺς ὁποίους περικλείουν ὠρισμένα σύγχρονα φάρμακα. Ἡ ὑπόθεσις ἤρχισε πρὸ διετίας περίπου, ὅταν διάφοροι Γερμανοὶ ἰατροὶ ἐπεσήμαναν πολλὰς περιπτώσεις πολυνευριτίδων τὰς ὁποίας συνέδεαν μὲ τὴν μακρὰν χρῆσιν τοῦ «Κοντεργκάν». Κατὰ τὸ παρελθὸν φθινόπωρον, ὠρισμένοι Γερμανοὶ μαιευτήρες καὶ παιδίατροι, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἀνησυχῆσαι ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν παρομορφωμένων παιδιῶν τὰ ὁποῖα ἐγεννῶντο εἰς διαφόρους γερμανικὰς κλινικὰς, ἤρχισαν σοβαρὰν μελέτην ἐπὶ τῶν αἰτίων τῶν ἀνωμαλιῶν αὐτῶν. Αἱ ἀνωμαλίαι αὗται ἐξεδηλοῦντο συνήθως καὶ εἰς διαφόρους βαθμοὺς εἰς τὰ μέλη καὶ τὸν πεπτικὸν σωλήνα.

Ταυτοχρόνως, παρομοία «ἐπιδημία» τε-

ράτων είχε διαπιστωθῆ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ ἀπεδόθη εἰς τὸ «Ντισταβάλ» (βρετανικὸν ὄνομα τῆς θαλιδομίδης). Κατόπιν μακρῶν, ἐπιμόνων, μεθοδικῶν ἐρευνῶν ὁ μαιεντῆρ Δρ Σπήιρς διεπίστωσεν ὅτι ἐννέα ἐκ τῶν δέκα γυναικῶν αἱ ὁποῖαι εἶχον γεννήσει τέρατα εἰς τὴν κλινικὴν του εἶχον ἀπορροφήσει θαλιδομίδην καθ' ὅλας τὰς πρώτας ἑβδομάδας τῆς ἐγκυμοσύνης των.

Ταυτοχρόνως, ὁ Δρ Λέντς, παιδίατρος τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ἀμβούργου, ἐδημοσίευσεν σειρὰν παρατηρήσεων, εἰς τὰς ὁποίας ἀνέφερεν ὅτι ἐπίστευεν ὅτι ὤφειλε νὰ ὑποψιασθῆ τὸ «Κοντεργκάν» ὡς αἷτιον τῶν συγγενῶν παραμορφώσεων. Τότε ἤρχισαν νὰ συρρέουν καὶ ἄλλα παρόμοια ἐκθέσεις, καὶ μία ὁμάς ἐξεχουσῶν προσωπικότητων, ἀνηκουσῶν εἰς τὰς τέσσαρας γερμανικὰς Ἰατρικὰς Σχολὰς, ἐπεφορτίσθη ὅπως μελετήσῃ λεπτομερέστατα ὅλας τὰς συγγενεῖς παραμορφώσεις αἱ ὁποῖαι ἐσημειώθησαν ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου εἰς τὴν περιοχὴν Βορείου Ρήνου-Βεσταφαλίας, εἰς τὴν ὁποίαν κατοικοῦν 15.500.000 ἄτομα.

Μετὰ ἓνα μῆνα, ἡ ἔταιρεία Σεμί Γκροσβενθάλ ἀπέσυρε ἀπὸ τὴν κυκλοφορίαν τὸ «Κοντεργκάν» καὶ ὅλα τὰ ἄλλα φάρμακα τὰ ὁποῖα περιέχουν θαλιδομίδην.

Ὑπολογίζεται σήμερον ὅτι μόνον εἰς τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν ὑπάρχουν περίπου τρεῖς χιλιάδες περιπτώσεις παραμορφώσεων ἀποδιδόμενων εἰς τὴν θαλιδομίδην. Σήμερον ἀναφέρονται τρεῖς ἕως δέκα περιπτώσεις καθ' ἑκάστην, ἀναλόγως τῶν περιοχῶν. Καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα, τοῦτο θὰ συνεχισθῆ μέχρι τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου, δοθέντος ὅτι τὸ φάρμακον ἀπεσύρθη ἀπὸ τὴν κυκλοφορίαν μόλις τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον.

Πρέπει νὰ προστεθῆ ὅτι ἐπὶ τριῶν ἐκ τῶν θλιβερῶν αὐτῶν τεράτων τὰ ὁποῖα γεννῶνται ἀπὸ πολλῶν μηνῶν, ἓνα μόνον ἀποθνήσκει κατὰ τὴν γέννησιν καὶ τὰ δύο ἄλλα ἐπιζοῦν. Τὸ γεγονός αὐτὸ δημιουργεῖ διὰ πολλὰς οἰκογενεῖας τὴν προοπτικὴν τοῦ πλέον ἀποτροπαίου Γολγοθᾶ. Τόσον ὥστε πολλοὶ Βρετανοὶ ἱατροί, σκεπτόμενοι τὰ τέρατα τὰ ὁποῖα θὰ γεννηθοῦν ἀναμφιβόλως μέχρι τοῦ προσεχοῦς φθινοπώρου, θέτουν τὸ ἠθικὸν πρόβλημα τῆς διακοπῆς

τῆς κνήσεως εἰς ὅλας τὰς γυναῖκας αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἤδη λάβει μεγάλας δόσεις θαλιδομίδης.

* * *

Εἰς τὸ ἠθικὸν αὐτὸ πρόβλημα προστίθεται ἓνα σοβαρὸν νομικὸν πρόβλημα, τὸ πρόβλημα τῆς εὐθύνης καὶ τῆς ἀποζημιώσεως εἰς περιπτώσεις θεραπευτικῶν δυστυχημάτων. Ἡ συνταρακτικὴ δίκη μιᾶς Ἀμερικανίδος, ἡ ὁποία κατὰ τύχην ἐπέζησε μιᾶς βαρείας ἀναιμίας ἢ ὁποία προεκλήθη ἀπὸ χλωραμφαινικόλην—ισχυρὸν καὶ ἀναντικατάστατον ἀντιβιοτικὸν διὰ τὴν καταπολέμησιν βαρειῶν παθήσεων ὅπως ὁ τυφοειδῆς πυρετός, ἀλλ' ὄχι ἀκίνδυνον—ἢ ὁποία τῆς ἐχορηγήθη μετὰ μίαν ἐξαγωγήν ὀδόντος, ἐνδέχεται νὰ δημιουργήσῃ νομολογίαν ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ. Ὁ θεράπων ἱατρός καὶ ἡ ἔταιρεία ἢ ὁποία παράγει τὸ φάρμακον τοῦτο κατεδικάσθησαν ὁμοῦ ὅπως καταβάλλον εἰς τὸ θῦμα 334.046 δολλάρια. Ὁ ἱατρός κατηγορήθη ὅτι εἶχεν ἐνεργήσει ἐπιπολαίως δίδων τὸ φάρμακον αὐτὸ διὰ μίαν τὸσον ἠπίαν πάθησιν, καὶ ἡ ἔταιρεία ὅτι δὲν εἶχεν ἐπαρκῶς ἐνημερώσει τοὺς ἱατροὺς περὶ τῶν πιθανῶν ἐπικινδύνων συνεπειῶν τῆς χλωραμφαινικόλης.

Φαίνεται ἀναγκαῖον ὅπως ἡ φαρμακευτικὴ βιομηχανία ἐπισημαίνῃ τοὺς κινδύνους—καὶ τὰς εὐλόγους ἐνδείξεις—μὲ ἄκραν ἀκριβείαν, καὶ ἀκόμη περισσότερον ἀναγκαῖον ὅπως δευτερεύοντα φάρμακα μὴ προστίθενται εἰς τὴν φαρμακοποιάν, τὴν ἤδη κολοσσιαίαν, χωρὶς νὰ ἔχουν ἐποβληθῆ εἰς τοὺς πλέον ἐπιμελεῖς ἐλέγχους.

Ἀσφαλῶς, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς θαλιδομίδης, οἱ ἔλεγχοι αὐτοὶ ὑπῆρξαν ἀσθηροί, ἀλλὰ τὸ σημερινὸν δράμα ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν ἐπὶ μιᾶς νέας ἐπιστημονικῆς ἐννοίας καὶ ἐπὶ τῶν βαθεῖων μεταβολῶν τὰς ὁποίας ἐνδέχεται νὰ προκαλέσῃ εἰς τὴν ὑγειονομικὴν νομοθεσίαν. Πράγματι, τὸ θέμα δὲν εἶναι πλέον νὰ γνωρίζωμεν ἐὰν ἓνα φάρμακον, μία οὐσία ἢ οἷοσδήποτε φυσικὸς ἢ χημικὸς παράγων δὲν ἐπιδοᾷ δηλητηριωδῶς ἐπὶ τοῦ ὄργανισμοῦ, ἀλλὰ ἀκόμη νὰ ἀποκαλέπτωμεν πιθανῶς τερατογόνους συνεπείας του, δηλαδή τὸ ἐνδεχόμενον

επιβλαβοῦς ἐπιδράσεως ἐπὶ τοῦ ἐμβρίου.

Τὸ πρακτικὸν πρόβλημα τὸ ὁποῖον θέτει ἕνας τοιοῦτος ἔλεγχος εἶναι ἄκρως πολὺπλοκον, διότι τὰ πιθανὰ αἷτια τῶν συγγενῶν παραμορφώσεων εἶναι πολλὰ καὶ ἀνεπαρκῶς γνωστά, καὶ ἡ μελέτη τῶν κληρονομικῶν ἀσθενειῶν εὐρίσκεται εἰς τὴν περιοδὸν τῶν πρώτων ἀσταθῶν βημάτων τῆς. Ἐν τούτοις, ἡ σημασία του δὲν διέφυγε τῆς προσοχῆς τοῦ γαλλικοῦ ἱατρικοῦ σώματος,

καὶ ἀπὸ τίνος χρόνου ἀφιερώθησαν εἰς αὐτὸ πολλαὶ ἐργασίαι καὶ πολλὰ ἄρθρα καὶ συνέδρια. Ἀπετέλεσε τὸ ἀποκλειστικὸν θέμα τῆς ἐτησίας ἐπισήμου συνεδριάσεως τῆς γαλλικῆς Ἐταιρείας Θεραπευτικῆς καὶ Φαρμακοδυναμικῆς. Καὶ οἱ φαρμακοποιοὶ ἐξέδωσαν μὲ τὴν σειρὰν των ἕνα πολὺτιμον ἀπάνθισμα, εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται ὁ κατάλογος τῶν φαρμάκων τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἀποφεύγουν αἱ ἔγκυοι γυναῖκες.

Δ Ι Ε Θ Ν Η Ν Ε Α

ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

London, Ἀγγλία.—Ἐξ 117 γυναικῶν ὑποβληθεισῶν εἰς καισαρικὴν τομῆν, 39 ἐνεφάνισαν ἐπιλόχειον πυρετὸν, ἐνῶ εἰς 9 μόνον ἐξ αὐτῶν ἀπεδόθη οὗτος εἰς λοιμώξεις τῶν γεννητικῶν ὀργάνων. Ὁ Dr. Roy M. Calman (Μικροβιολόγος, Νοσοκομεῖον Βασιλίσσης Καρλόττας, Λονδίνον) φρονεῖ ὅτι αἱ ἐμφανίζουσαι ἐπιλόχειον πυρετὸν ἀσθενεῖς πρέπει νὰ διακρίνονται εἰς δύο ομάδας, ἐκείνας τῶν ὁποίων ἡ λοιμώξις εἶναι ἀρκετὰ βαρεῖα, ὥστε νὰ θέτῃ ἐν κινδύνῳ τὴν ζωὴν, καὶ ἐκείνας αἰτινες παρουσιάζουν ἀνεξήγητον μακρᾶς διαρκείας πυρετὸν συνδυαζόμενον μετὰ τραύματος καὶ νεκρώσεως ἰσθῶν. Κατὰ τὸν δεύτερον τοῦτον τύπον πυρετοῦ, πιθανολογεῖται ἀνάπτυξις «ἀσυνήθων μικροοργανισμῶν», ἐνῶ ἡ ὑπαρξὶς νεκρωτικῶν, στερουμένων ζωτικότητος ἰσθῶν, εἶναι ὑπεύθυνος διὰ μέγα ποσοστὸν περιπτώσεων ὑπερπυρεξίας. Ἄν καὶ ὁ ἐπιλόχειος πυρετὸς εἶναι σήμερον κατὰ πολὺ σπανιώτερος ἀφ' ὅ,τι εἰς τὸ παρελθόν, ἐν τούτοις πολλὰ περιπτώσεις ἐξακολουθοῦν νὰ ἐμφανίζονται. Εἰς τὸ Νοσοκομεῖον τῆς Βασιλίσσης Καρλόττας, ἐπὶ 2701 λεχωίδων, 954 ἐνεφάνισαν θερμοκρασίαν ἄνω τῶν 37,5° C. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀξίαν τῶν προσωπιδῶν διὰ τὴν προάσπισιν ἕναντι λοιμώξεως, ὁ Dr. Calman φρονεῖ ὅτι αἱ ἐκ χάρτου προσωπίδες εἶναι ἀνευ ἀξίας καὶ ὅτι αἱ προσωπίδες αἰτινες φερόνται ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα ὑφίστανται βαρεῖαν μόλυνσιν ὑπὸ μικροβίων. Ἡ κοινὴ ἐξ ὑφάσματος προσωπίς περιορίζει τὴν διὰ σταγονιδίων μόλυνσιν, διὰ τὸν λόγον δὲ αὐτὸν συνιστᾷ ἰδιαιτέρως τὴν χρῆσιν τῆς ὑφ' ὀλοκλήρου τοῦ μετέχοντος τῆς διαδικασίας τοῦ τοκετοῦ προσωπικοῦ. (Μαιευτικὴ καὶ Γυναικολογικὴ Συνεδρίασις, Ἱατρικὴ Σχολὴ τοῦ Νοσοκομείου St. Mary, Λονδίνον, Ἀγγλία.)

Wien, Αὐστρία.—Ἐπὶ 3790 γεννήσεων κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐτῶν 1959, 1960 καὶ κατὰ τοὺς τέσσαρας πρώτους μῆνας τοῦ 1961, ἡ σχετικὴ ἀνεπάρκεια τοῦ πλακοῦντος προεκάλεσεν ἀνωμαλίαν ἐπὶ 71 περιπτώσεων. Τὸ ἐκ τῶν ἀνωμαλιῶν αὐτῶν προκύπτον σύνδρομον περιεγράφη ὑπὸ τοῦ Clifford. Οἱ Dr. Eugin Georgiades καὶ Dozent Adolf Hans Plamrich (Πρώτῃ Γυναικολογικὴ καὶ Μαιευτικὴ Κλινικὴ, Πανεπιστημιακῶν Νοσοκομείων, Βιέννη) συνιστοῦν προσεκτικὴν παρακολούθησιν τῶν ἐγκύων γυναικῶν, ἰδίως ὁσάκις τὸ βρέφος δὲν ἐγεννήθη κατὰ τὸ πέρας τῆς κήσεως. Ἄξιόπιστον σημεῖον, ὑποδεικνύον ἀνεπάρκειαν τοῦ πλακοῦντος, εἶναι ἡ ἐλάττωσις τῆς περιμέτρου τῆς κοιλίας, ὀφειλομένη εἰς μείωσιν τοῦ ἀμνιακοῦ ὑγροῦ. Τὸ ὑπὸ τοῦ Clifford περιγραφέν σύνδρομον διατρέχει τρία στάδια: 1) Μείωσις τοῦ ποσοῦ τοῦ ἀμνιακοῦ ὑγροῦ, καθιστῶσα ξηρὸν καὶ ρυτιδωμένον τὸ δέρμα τοῦ νεογνοῦ. 2) Ἐὰν συνεχισθῇ ἡ κατάστασις αὕτη, τὸ βρέφος καθίσταται κυανωτικόν, τὸ δὲ μηκύνιον χρωματίζει τὸ δέρμα καὶ τοὺς ὄνυχας διὰ κιτρίνης χροιάς. 3) Τὸ βρέφος ἐμφανίζεται καχεκτικόν καὶ παρουσιάζει σαφῆ μείωσιν τοῦ ὑποδορίου λίπους. Τὸ ἀμνιακὸν ὑγρὸν εἶναι διαυγές καὶ κίτρινον. Ἐκ τῶν γεννηθέντων ἐν ζωῇ καὶ ἐμφανισάντων τὸ σύνδρομον τοῦτο 71 παιδιῶν, τρία μόνον ἐγεννήθησαν πρὸ τοῦ τέρατος τῆς κήσεως, ἐξ ὧν ἕν ἀπεβίωσε. Πεντήκοντα ἐν ἐκ τῶν παιδιῶν ἐνεφάνισον τὸ 1ον κατὰ Clifford στάδιον, οὐδὲν δ' ἐξ αὐτῶν ἐγεννήθη κατὰ τὸ πέρας τῆς κήσεως. Ἐκ τῶν ἐμφανισάντων τὸ 3ον κατὰ Clifford στάδιον 20 βρεφῶν, 3 ἐγεννήθησαν πρὸ ἢ κατὰ τὸ τέρας τῆς κήσεως.

(Συνεδρίασις τῆς Αὐστριακῆς Γυναικολογικῆς καὶ Μαιευτικῆς Ἐταιρείας, Βιέννη, Αὐστρία.)

